

SQAS: v Čechách stále v počátcích

V roce 2002 se ve společnosti Moody International objevila první poptávka ze strany sdružení ČESMAD Bohemia, zda by bylo možné posuzovat dopravce přepravující nebezpečné věci podle SQAS. V té době málokdo tušil, o co vlastně jde a jaké požadavky bude třeba splnit, aby takovéto posouzení bylo možné provádět.

Prvním zdrojem informací byl internet a webové stránky spravované Svazem chemického průmyslu Evropské unie (CEFIC). Také telefonáty s panem Danny de Cockem, který byl hodně potěšen zájmem lidí z bývalého východního bloku, pomohly pochopit, co je to SQAS, jak funguje a kde všude se dá aplikovat. I přes neexistující zájem ze strany klientů bylo začátkem roku 2003 rozhodnuto proškolení jednoho z auditorů, který splňoval veškeré podmínky z hlediska vzdělání, auditorské praxe a jazykových dovedností. Školení bylo završeno písemnou a ústní zkouškou, kterou nový specialista bez problémů zvládl, a tak se posouzení SQAS u dopravních a spedičních firem objevilo v nabídce společnosti již od poloviny roku 2003.

Jako první přišly na řadu čistící stanice

První tři smlouvy s českými dopravci byly podepsány téměř rok po vyškolení prvního auditora. Ve všech případech se ovšem jednalo o klienty se zahraniční majetkovou účastí nebo o české firmy přepravující zboží výhradně pro západoevropské klienty. I když zájem trhu rostl jen velmi pomalu, pokračovalo další proškolení a zkoušky. V roce 2004 pan Radoslav Černý úspěšně složil zkoušky pro posuzování čistících stanic, které nabízejí čištění přepravních cisteren a kontejnerů pro silniční i kolejová vozidla většinou po přepravě nebezpečných věcí. Prakticky ihned poté uzavřela kontrakt na posouzení SQAS firma vlastníci dvě čistící stanice. Zvláštností bylo, že každá fungovala v jiné zemi. První z nich působící v Německu po kladném posouzení SQAS byla prakticky okamžitě schopna začít vydávat ECD (Evropský Certifikát o vyčištění), jelikož byla členem německé asociace čistících stanic. Druhá – česká čistící stanice – měla situaci o hodně komplikovanější. Tehdy totiž u nás ještě žádná asociace neexistovala a vydávání ECD jako dokladu o řádném vyčištění bylo v nedohlednu.

Vzhledem k tomu, že jsme ve společnosti Moody International cítili za vzniklou situaci jistou odpovědnost, začali jsme ve spolupráci se zástupci společnosti GS SOKOTRANS hledat řešení. Zanedlouho jsme se jako první zástupci bývalého východního bloku zúčastnili zasedání EFTCO (Evropská asociace čistících stanic) v Kolíně nad Rýnem. Pak následovalo přesvědčování dalších majitelů čistících stanic, aby se k iniciativě připo-

jili – v plánu bylo založení České asociace čistících stanic (CACS). Velkou oporou v této snaze byl vždy Svaz chemického průmyslu ČR, ve kterém asociace do dnešního dne sídlí. V současnosti má CACS jedenáct členů z České republiky a dva na Slovensku. Devět členů vlastní čistící stanice a šest z nich vydává evropský certifikát ECD. Čistící stanice jsou velmi dobře rozmístěny, takže nenutí dopravce najíždět kilometry navíc a tím zvyšovat vlastní náklady.

Malý zájem ze strany chemických firem

Situace v dopravních nebo distribučních firmách není z hlediska uplatňování SQAS moc dobrá – v České republice bylo posouzeno pouze deset dopravních firem a jedna jediná firma distribuční. Ke zlepšení nepřispívá ani fakt, že tyto firmy nemusí být sdružovány v asociaci. Je překvapivé, že u nás SQAS nepožadují ani chemické podniky, které si dopravu objednávají. Právě chemické firmy by přece mohly dlouze vyprávět o haváriích a problémech způsobených neopatrnou jízdou nebo nedbalostí při vymývání cisteren. Právě ony by měly dbát na to, jak kvalitně a bezpečně se jejich zboží dostane k odběratelům. Paradoxem je, že základem pro systém certifikace podle SQAS je dotazník obsahující minimálně 450 otázek podle druhu segmentu dopravního řetězce nebezpečných věcí, který byl vytvořen právě zástupci chemických firem. Na základě jejich požadavků se firmy posu-

zují z hlediska kvality, životního prostředí, bezpečnosti práce a zásad, které je nutné během přepravy nebezpečných věcí dodržovat.

Toto posouzení pověřil firmu z hlediska dokumentace a pracovních postupů s přímým ověřením v praxi. Posuzovatel sleduje manipulaci a nakládání s nebezpečnými věcmi v každodenní praxi a zjišťuje, jak striktně se dodržují veškeré požadavky obsažené v otázkách z dotazníku. Zaměřuje se na bezpečnostní a ochranné pomůcky – například masky, štíty, rukavice a postroje pro případnou záchranu člověka z přepravní nádoby. U řidičů se jedná o školení defenzivní jízdy (dnes na našem trhu běžně dostupné), u čistících stanic také o vliv na životní prostředí.

Pokud si zadavatel přepravy vyžádá předložení ECD ještě před naložením zboží, má zaručeno, že přepravní nádoba byla řádně vyčištěna a vysušena podle schváleného postupu. Získává i informace o předchozím přepravovaném produktu a může si být jistý, že jeho zbytky byly po čištění ekologicky zlikvidovány. Pokud si ECD nevyžádá, výše zmíněné informace nemá a přispívá tak ke zvyšování potenciálního rizika.

Zásady SQAS jsou dnes v České republice ve všech segmentech přepravy dostupné pro všechny. Jediné, co je třeba, je začít jejich dodržování vyžadovat na všech úrovních přeprav nebezpečných věcí. Tím se přispěje k plnění důležitého závazku chemického průmyslu, kterým je RESPONSIBLE CARE. SQAS je plnohodnotnou součástí takové zodpovědné péče. ■

Tomáš Lulek, Moody International

SQAS: Still in Its Infancy in the Czech Republic

In 2002 Moody International was contacted by representatives of the association ČESMAD Bohemia. They wanted to know whether it was possible to assess transport operators carrying dangerous goods in accordance with SQAS. At that time hardly anybody knew what SQAS was about and what requirements had to be met to be able to make those assessments.

The first source of information was the internet and www.sqas.org, a website administered by CEFIC (The European Chemical Industry Council). Also telephone conversations with Mr Danny de Cock, who was happy to hear people from the former Eastern Block were interested, helped to understand how SQAS worked and in what areas it could be applied. Despite the fact there was almost no interest on the client side, at the beginning of 2003 it was decided to have one auditor trained as he met all the requirements in terms of education, auditing practice and language skills. The training was concluded by a written and oral examination, which was passed without any problems and assessment of transport and forwarding companies in accordance with SQAS started to be offered from the second half of 2003.

The First Clients were Cleaning Stations

After almost a year first three contracts were signed with Czech transport operators, however, it in all the cases concerned foreign-owned companies or Czech firms carrying goods exclusively for Western European clients. But even the slowly raising interest of clients did not discourage Moody International from further training and exams. In 2004 Mr Radoslav Černý successfully passed exams focused on assessment of cleaning stations that offer cleaning of tanks and containers for both road and railway vehicles, mostly after transport of dangerous substances. Virtually right after he passed the exams, an owner of two cleaning stations decided to have his stations assessed. It was interesting each of the station was situated in a different country. The first one operated in Germany was after completion of SQAS assessment ready to issue ECD (European Cleaning Document) almost immediately, as it was a member of the German cleaning stations association. The situation of the second station – located in the Czech Republic – was much more complicated. At that time no association existed in our country and issuance of ECD as a certificate on proper cleaning was very far away. As we felt partly responsible for the situation, we started to look for a solution together with representatives of GS SOKOTRANS. That is why we took part in

the session of EFTCO (The European Federation of Tank Cleaning Organisations) in Köln am Rhein, again, as the first participants from the former Eastern Block. That trip was just a start, as other owners of cleaning stations needed to be persuaded to join us in our efforts.

When we were founding the Czech Association of Cleaning Stations (CACS), we were strongly supported by the Association of Chemical

connected with risky driving or poorly cleaned tanks should be highly interested in the transport quality and safety. Despite their low interest in CR, it were representatives of chemical companies that contributed to introduction of certification in accordance with SQAS, who created an assessment of companies in terms of quality, environmental aspects, labour safety and principles that need to be respected in transport of dangerous goods through a questionnaire including at least 450 questions depending on the dangerous goods transport chain element. The assessment evaluates companies with focus on documentation and working procedures including direct verification in practice. The assessor checks handling and loading of dangerous goods in practice and determines how strictly all requirements included in the questionnaire questions are observed. He focuses on safety and protective aids – for example masks, shields, gloves and straps used to rescue people from transport containers in case of potential accident. In case of drivers it concerns defensive driving training courses (that are commonly available today on our market), in

Industry of the Czech Republic, which works as the seat of CACS to this today. At present CACS has eleven members from the Czech Republic and two in Slovakia. Nine members own a cleaning station and six of them issue ECD. The cleaning stations are appropriately distributed over the country, so that transport operators are not forced to drive far away and increase their costs.

Marginal Interest of Chemical Firms

The situation in transport or distribution companies in relation to SQAS is not by far so good, only ten transport companies and one distribution firm in two locations have been assessed. The fact that those companies are not obliged to become a member of a professional association does not motivate them either. It is not new in the Czech Republic SQAS assessment is not required by chemical companies, as clients of transport operators. However, chemical firms that are very well aware of risks and problems

case of cleaning stations environmental impacts are assessed.

If ECD is strictly required by the transport operator's client before loading, it is guaranteed the transport container was cleaned and dried properly in accordance with the approved procedure. The client has information about the previously transported products and knows for sure its remains were disposed ecologically. If ECD is not requested, you do not have the above mentioned information available and contribute to the risk.

Today SQAS principles are accessible to anybody in all transport segments and their observance should be required on all dangerous goods transport levels. In that way another commitment of the chemical industry, RESPONSIBLE CARE, will be fulfilled. SQAS is a part of the commitment. ■

Tomáš Lulek, Moody International